

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy héra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Debreczen képviselői.

Debreczen, jan. 29.

Tegnap délután 3 órakor a városháza előtt harsant meg az első éljenzés, mely Debreczen város legelőször megválasztott II-ik kerületi képviselőjének, dr. Király Ferencznek szólt.

Utána 5 órakor a III-ik kerületben is eldőlt a választás sorsa.

Nyomban rá az utolsónak maradt I. kerület képviselőjét is kikiáltották.

Maradt tehát minden a régiben.

Az első kerület képviselője Thaly Kálmán, függetlenségi.

A második kerület képviselője dr. Király Ferencz kormánypárti.

A harmadik kerület képviselője Kőrösi Sándor kormánypárti.

Személyekben nem történt változás; Debreczen város választó polgársága a képviselői mandátumot ugyanazokra a férfiakra bizta, a kiknek kezébe az már hosszabb ideig le volt téve.

Ez azt jelenti első sorban, hogy a debreczeni polgárság konzervatív szellemű; a kit egyszer megtisztel bizalmával, attól azt a bizalmat nem vonja meg többé, ha csak érdemtelen nem lesz reá.

A debreczeni választó közönség még az elvekben való jelentéktelenebb változásokra is szemet huny, ha máskülönbön bizalmának birtokosa, a városnak, a hazának, a nemzetnek épp oly kipróbált, munkás, jellemes, derék, hű fia, mint volt azelőtt.

Őszintén szólva, mi csak örvendünk a tegnapi eredménynek.

Mert nem találunk kivetni valót a megválasztott férfiakban és azt hisszük, érdemes képviselői lesznek Debreczen városának.

Kőrösi Sándor tíz év óta képviseli Debreczen III-ik kerületét. Parlamenti működése ismeretes; az ő munkásságáról mindenki meggyőződést szerezhet, mert pályája nyitott könyv, egyenes, magyar vonásokban gazdag jelleme, egyszerű, czizomatlan férfiassága, hazafiui erényeinek tiszteletreméltósága él a köztudatban. — Hogy városunkért mindig hiven buzgólkodott, — azt sem kell bizonyítanunk.

Thaly Kálmán nevéhez még kevésbé kell méltányoló reflexiókat fűznünk. Méltányolja ezt az elveiben, hazaszeretetésében, munkásságában következetes, tántoríthatatlan férfiút egy is mint hazafit, úgy is mint legkiválóbb történetírónk egyikét az egész nemzet.

És dr. Király Ferencz, a harmadik, ha érdemekben tán nem is versenyezhet másik két képviselőtársával, sokban velük egyenlő értéket adhat a polgárságnak most ismét feléje fordult megtisztelő bizalmáért. Az ipar és kereskedelem terén már is kitűnő érdemei vannak és munkássága, szelleme, energiája, műveltsége, gyakorlati és elméleti tudásának, valamint működésének iránya olyan, hogy őt is örömmel lehet az országgyűlés tagjai közt üdvözölnünk.

Az, hogy a kormánypárthoz csatlakozott, egyesek szemében tán nagy vétke lehet, mert sokan mindent pártszempont-

ból vizsgálják. De a kik higgadtan mérlegelik a tényeket, azok tudják, hogy dr. Király Ferencz soha sem volt ellenzéki, s mint pártönkivüli valóban megőrizte pártönkivüliségét, a mennyiben meggyőződése szerint egyszer az ellenzékekkel, máskor meg a kormánnyal szavazott. Joga volt tehát, midőn törésre került a dolog, ahhoz a párthoz csatlakozni, a melyhez leginkább vonzódott.

És úgy látszik kerületének nagy többsége helyeselte ezt a lépését, mert 126 szótöbbséggel megválasztotta kormánypárti programmal képviselőjének. És ezzel a politikai súlyt is dr. Király Ferencz elhatározásának értéke felé billentette a polgárság ítélete.

Mindezek után mi teljes bizalommal és megnyugvással fogadjuk Debreczen város választó közönségének törvényes alapokon nyugvó akarata nyilvánulását és őszinte szívből köszöntjük Debreczen megválasztott három országgyűlési képviselőjét Thaly Kálmánt, Kőrösi Sándort és dr. Király Ferenczet.

Zászlós.

— Szápary Gyula gróf bukása. A Budapesti Hírlap, mely udvari körökben megbízható forrásokkal rendelkezik, mai számában a következőket írja:

Udvari körökből értesülök az alábbiakról és fel vagyok hatalmazva, hogy átadjam a nyilvánosságnak:

A korona az országgyűlés berekesztése óta élénk figyelemmel kíséri a magyarországi választási mozgalmakat. Már a trónbeszéd hideg fogadása s a tapasztalt közhangulat azt a benyo-

Mert érezte, hogy szívében csak egynek van helye. De melyiknek?

E pillanatban is e nagy kérdésen tépeldött, amint egy gazdag libériába öltözött szolga tálczán leveleket és ujságokat hozott a szobába.

A merengés és az ábrándok hatása alatt babrált a levelek és ujságok között. Az aktuális eseményeket oly szellemesen föltaláló Petit Journal akadt kezeibe.

Mintegy önkénytelen kibontotta és átfutotta. Egy ujdonságnál megakadt szeme, lázas mohósággal olvasni kezdte azt, ami őt nagyon közelről érdekelte.

„Tegnap a comédie Française előcsarnokában az előadás alatt Sagan Dino herceg és Reymond Ralph, neves költőnk közt heves szóváltás keletkezett, melynek bizonyos párbaj lesz a vége. A összeszólalkozásnak okozója egy előkelő hölgy, kinek nevét most még elhalgatjuk.”

— Párbajt viv a herceggel miattam? Kiáltotta dühösen Zsermén és éj fekete szemei villogtak. Milyen bátorság? Ki adott jogot arra, hogy értem kiálljon? Hirbe kever a párbaj által. Pedig a párbaj már nem chic. Ellenkezőleg ősi és neveléses. Különbben Sagn herceg bizonynyal jól tudja a kardot forgatni. Ugy érzem, hogy most a herceghez fordul szívem.

A syrán becsengette komornáját. — Öltözni akarok! parancsolta a leánynak.

— A japáni világba készül, grófnő? kérdezte a komorna.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Zsermén szerelme.

Irtá: Ohnet György.

A gyönyörű Meroda Zsermén grófné keleti kényelemmel berendezett utczára nyíló termében ül és szemei merengve néznek a légrébe.

Az ábrándok honában időznek gondolatai. Magas homlokára a gond fellege ül. Két lény iránt érdeklődik. Már gyakran kérdezte szívével, hogy melyikhez huz, de az a balga szív majd az egyik, majd a másikhoz dobogott hangosabban.

Mind a kettő szép és szeretetreméltó férfi. Az egyik hercegi koronával, a másik nagy eszmével elismerést, tiszteletet vivott ki.

Sagan Dino herceg minden számottevő hölgynek bálványja, ideálja, míg Reymond Ralph remek sonettjeiért és balladááiért nemcsak a hölgyeknek, de az uraknak, sőt még a sajtónak is becézett kedvence.

Ah, ő hozzá is mennyi sok szép sonettet irt. Egy egész költemény-füzért. A sonettnek minden strófája a szerelme lánghevétől izzott. Nem is csoda, hiszen a költő szíve fenekéből tette papírra a sorokat.

Ralph egy estélyen ismerkedett meg a dívat királynőjével, a szépség földreszállt isten-

nőjével, a csodaszép Meroda Zsermén grófnővel.

Az angol nagykövet estélyén történt. — Az „Angyal győzelme” című balladáját olvasta föl.

Viharos tetszés és lelkes taps hangzott az egész fényes teremben. De mindez a költőt nem lelkesítette annyira, mint Meroda Zsermén grófnőnek egy pár dicsérő szava és egy kis biztató mosolya.

Zsermén, ki a gyönyörök és földi élvekkal már torkig volt a szerelem lehet ekkor érezte először. Egy új, fényes és szép világ tárult föl előtte. A blazirt nagyvilági hölgy keblében a költészet istene vilányos huzalon keresztül lelopta a legszentebb érzést.

Az első ismeretség után Zsermén grófnő kereste a Ralphal való találkozást. Valami édes melegségű vagy azt suttozta, azt rebegette neki: tovább, tovább!

Szabad volt. Ura tetteinek és így szabadon járt kelt a költővel karba fűzve az estélyeken és tánczvigalmakon.

De ez csak addig tartott míg Sagan Dino herceg, a férfi szépség megtestesülése megjelent a láthatáron.

A különöz olasz herceg megnyerte tetszését. Első látása óta érezte, hogy hozzá is huz szíve.

Voltak pillanatai, midőn remegve mondta önmagának, hogy miért nincs két szíve.

mást tette a legfelsőbb körökre, hogy Szápáry Gyula gróf miniszterelnök idelelnem a helyzet embere többé, a kinek tekintélyére és befolyására építeni lehetne. A szabadelvűpárt oszlopos tagjaitól az óta szerzett információk meggyőzték a koronát arról, hogy a talaj süpped a kabinet elnöke alatt, — az ellenzéki mozgalom ereje, különösen a nemzeti párt vezérének az országra gyakorolt hatása ezt a meggyőződést csak megerősíté.

Udvari körök tudatják, hogy ennek következtében Szápáry gróf elejtése legfelsőbb helyen már napok óta el van határozva. A mostani kabinet híhetőleg csak néhány napig éli túl az új országgyűlés megszületését. Szápáry gróf tiszte csupán a választási kampány befejezésére szorítottatott, azután menesztetik.

Utána valószínűleg egy átmeneti kormány jön. A végleges kibontakozás irányát az udvarnál abban a misszióban látják megjelölve, melyet a király egy kedves embere kapott, hogy ejtse módját az Apponyi Albert gróffal szűségessé vált tárgyalások előkészítésének magán uton.

— **Változások a kabinetben.** Jól értesült forrásból közli a „M. K. L.” a következő sorokat: Magyarország alkalmasint már rövid idő alatt új igazságügyminisztert nyer. A jelölt dr. Wlassits Gyula egyetemi tanár. A jelenlegi igazságügyminiszter a kabinetben marad és az eddiginél fontosabb helyet fog betölteni. Továbbá még az új képviselőház összeülése előtt a kereskedelmi miniszteriumban egy második államtitkár fog kinevezettni.

— **Valutaszabályozás és konverzió.** Biztos forrásból közöljük, hogy a valutarendezés akciójának megkezdésével egyidejűleg konvertáltatni fognak a papírráadások. A czimletek tulajdonosainak fel fog ajánlatni egy 4%-os papír körülbelül 90—92%-os árfolyamon és azoknak, a kik ezt el nem fogadják, az 5%-os járadék névértéke fog kifizettetni.

— **A vámterület kérdése** aktuálissá vált a képviselőválasztási mozgalmak alatt és ma nagy táborot képeznek azok, a kik az önálló vámterületet óhajtják. Egy perczig sem kételkedünk abban, hogy az önálló vámterület most is jámbor óhajítás marad, mindazonáltal szívesen

— Igen, csak gyorsan! A legszebb toillettemet!

Zsermén elakart menni az estélyre anélkül, hogy a párbaj kimenetelét tudni akarta volna. Hadd lássa a világ, hogy az egyik sincs szívéhez növe.

— Egy távirat méltóságos asszonyom, jelentette a szolga.

— Adja, szóljt Zsermén és remegő kezével fölszakitotta a táviratot. Ugy érezte, hogy szive kiakar ugrani fészkéből.

„Ralp ur nehezen megsebesült. A grófnő megjelenéséért esedezik. Látni akarja utoljára, De siessen asszonyom, ha könyörület él szívében Doktor Clement.”

Most a sebesült felé forgult szive.

— Nehezen megsebesült? rebegete erősen elhalványulva Zsermén és erőtlennül a fauteuilba esett. Ó ki olyan szép, ifju és nemes lekulétü és... aki engem oly hévvel szeret.

Valami olyan, mint a könyccsepp csillogott a vakító szemekbe. De hát lehetséges-e, hogy a társadalmi rendet, a köztünk főnálló irt áthágjam? Nem? Az az orvos esztelen.

Lehet, hogy ugys későn érkezne. Ha meghal egy nyönyörű babékoszort küld sirjára.

— Szegény fiu, olyan szép tehetség! Elismert lyrikus! És milyen gyönyörű soneteket irt hozzám. De egy hibája van. Könnyelmű, mint minden költő.

Egy perczig szép kezére tette fejét és gondolkozott.

— Mégis helyes lesz, ha az orvosnak válaszolok. Holnap látogatást teszek lakásán. Ez

látjuk, hogy az önálló vámterület hívei éles jelt adtak magukról, mert az majd lehetőleg fog hatni ama cseh- és morvaországi körökre, melyek Magyarországgal szemben folyvást az önálló vámterületet játszik ki tromf gyanánt. — Hadd lássák, hogy Magyarországon is vannak legalább annyian, kik az önálló vámterületet óhajtják, mint odaát.

— **Gabona-statisztika.** A földmívelési miniszterium nagy feladatra vállalkozott, midőn a mult év végén felvétette a magyar buza- és rozskészletek állapotát. A statisztikai kimutatás a felvételtől már megjelent, de nincs benne közönet. Kereskedői körökben ugyanis lehetetlennek tartják, hogy az új aratási évbe több millió métermázsza készlettel mennék át, miután ez azt bizonyítaná, hogy mult évi aratásunk a becsléseknél jobb volt. Valjon nem-e csúszott ismét hiba a statisztikai felvételekbe? Igen ajánlatos lenne, ha az összeállítás revízió alá vétetnék, mert a megjelent kimutatás a helyett, hogy tájékoztatna, csak zavart idézett elő.

Adakozzunk!

A mezők hóleppel vannak letakarva és a lombtalan fák dideregve suttognak téli regét, mely sötétre festi a ködös levegőt.

Az emberek összébbhuzódnak és boldog, akinek hajlékában pattog a tűz és aki a viharok csattogását fagytan ablakból tekintheti.

De hány ember van olyan Magyarországon, a ki a télnek zordon tombolásai elől biztos menhelyet talál? Hány van, aki az időjárás, fagyot, esőt, hót gunyolva, saját otthonában nyugodtan meghuzódhatik, hogy a pihenés idejét jól felhasználva, elkészülhessen a munkanapok izzasztó fáradaimaira?

Télen fázni, nyáron izzadni, ez a szegény ember sorsa, mert a lakosság fele rosszul van ellátva télen. — Alig van tüzelőfára, téli ruhára és többnyire azt kell tapasztalnunk, hogy a lakosság nagy részénél a tél olyan meglepetés, mint valami baj, csakhogy ez váratlanul áll be, holott a télre mindenki el van készülve; azt is tudják, hogy körülbelül mikor fog beállani és ennél fogva a szegény embernél egész éven át tart a téltől való rétegés, de segíteni mégse tud magán s így más sem segít rajta.

Igy volt ez ezelőtt és ekkép lesz azontul is. Mindenkor meg fogják találni a módot arra, hogy ur és szolga legyen vagyis, hogy legyen aki a földi gyönyörök poharát egész a fenékig üríti.

Azok a szerencsétlenek, akik nélkülöznek

vigasztalására fog szolgálni: ha még életben lesz...

A komorna ekkor egy újabb sürgönyt kézbesített urnőjének.

— Még egy sürgöny?

A szép asszony átvette a zárt papirt, de nem nyitotta föl. Félt tartalmától.

Most egy szolga jelent meg a küszöbön és — Sagan Dinő herceget jelentette.

— Sagan Dinő ő kegyelmessége kérdezősködik méltóságod hogylétéről? Szeretné tudni hogy nem szenved-e?

— Szervenadni? Miért szenvednék?! Mondá a hercegnék, hogy beléphet.

A herceg belépett és nagy szemei gyorsan a grófnő arczára tapadtak.

— Tudja-e, hogy azért jöttem, hogy az estélyre vezessem, mert minden fény hiányzik addig onnan míg kegyed ott meg nem jelenik. A sürgöny égett kezében. Szeretett volna abba egy pillantást vetni, de a herceg egy pillanatra sem vette le róla szemét.

— Alons, hercegem, menjünk az estélyre szóljt végre is a sürgönyt összegyürve, a kandalló mögé dobtá.

A kényelmes hintó gyorsan gördült a japáni villához.

Ezalatt a szobaleány a Kandallóhoz térdelt és kisimítja az összegyürt sürgönyt. Egyetlen szó állt a papíron.

— — — „Halott!” — — —

és még munkájukkal sem képesek annyit szerezni, hogy télen ne fázzanak, nyáron ne izzadjanak, ama pohárból még csak izlelőt sem kapnak.

Az állam azt mondja: ő nem tehet semmit. Nem marad tehát más hátra, minthogy a társadalom tegyen valamit a szegények érdekében.

Nagyobb városokban meglehetősen van gondoskodva a szegényekről. Vannak szegények és agok eltartására és ápolására szánt házak, ahol az illetők a hatóságok által allandó vagy időleges segélyben részesíttetnek. Télen népkonyhák állítatnak fel, sőt melegítő szobák is és így védetnek meg az éhezők és a hajléktalanok a zord tél üldözése elől.

Ily tevékenységgel a társadalom azt éri el, hogy megmenti a nyomorultak nagy részét a tömlőcbe kerüléstől és konzerválja a gyöngéket, hogy dolgozhassanak és a társadalomnak hasznos tagjaivá válhassanak.

És bár városokban is nagy a nyomor a szegények közt, mégis azt hisszük, annak a nyomornak, amit a falvak szegényei kiállanak a téli évszakban, — nincsen mása. Igazán csodával határos, hogy a hegyek közt szétszórt falvak szegényei egy-egy telet át tudnak tengeni. — Eledelük olyan azon embereknek, hogy szinte alig lehet azt eledelnek mondani. Kenyerük még nem is zabkenyér, hanem isten a megmondhatója, hogy miféle kompozitum. Mindennek mondaná azt az ember, csak kenyérnek nem. És ime, ezekről nem gondoskodik a társadalom, mert ugyszólván ezen emberek már nem is tartoznak a társadalomhoz. Utóvégre a társadalom mentő karja sem terjedhet túl a saját körületén. Ott tehát, hová a társadalom segélye el nem juthat, nem marad más hátra, mint az, hogy az állam hatóságai által enyhítsen a nyomorultak sorsán, akár munkaadás, akár más módon.

A koldusoknak a nem kolduló szegényekkel szemben boldog állapotuk van. A koldus ugyanis beszerzi a maga napi táplálékát, sőt még — a hálátlanok a pálinkás putiknak is rendes vendégei lehetnek. Az ilyenekkel szemben legyünk óvatosak az adományozásnál, mert ezek csak ártalmára vannak az igazán jóindulatu szegényeknek.

Mint sajátságos jelenséget felemlítjük, hogy a felvidék koldusai nem szoktak semmiféle imát mondani, midőn ajtónk előtt megjelennek. Másfelé imádkozni szokás, s azt hisszük, hogy az adakozónak is jobban esik, ha hallja, hogy akit jótéteménnyel ellát, az az Eg áldását stb. miként kéri számára.

Legyünk adakozók, de csak azokkal szemben, akik azt igazán megérdemlik. Sehol nincs nagyobb óvatosságra szükség, mint éppen az adakozásnál!

Olesóbb dohányt.

Az utóbbi néhány év alatt a dohánytermelés hazánkban jelentékeny visszaesést mutat. A 80-as évek elején még több mint 60.000 hektáron termeltek Magyarországon dohányt, 1890-ben pedig a dohánnyal beültetett terület alig tett ki 45.000 hektárt. Ha már magában véve ez is sajnálatos visszaesés, még szomorubb, hogy a hazai dohánytermelés e csökkent termelésére sincs meg a kellő fogyasztás. Töméntelen és értéktelen dohány mennyiségek vannak raktározva és leltározva, melyek az üzletre és kezelésre valóságos teherként nehezedenek. Hasonló helyzetben van a bécsi kormány is, mely az eddig átvett 70% termelési nyers anyag helyett már csak 36%-ra reflektál.

El kell ismernünk, hogy kormányunk a meglevő alap kiépítésén becsületesen munkálkodik; hogy a termelés tökéletesítése és fejlesztése terén következetesen és szigorral teszi intézkedéseit; hogy dohánytermelőink körében sem hiányzik az értelem és iparkodás, tehát hogy a magyar dohány minőségének emelésére jó uton haladunk. Valljuk be, hogy nem lehet a dohány-csempészet ellen drákóibb törvényt alkotni, mint a melyek nálunk alkalmazásban vannak és hogy a pénzügyörök eljárása kérélhetlen szigor dolgában bizonyára nem fokozható. De be kell ösmernünk azt is, hogy a fogyasztás csökkenése sem nálunk, sem az osztrák tartományokban a

meglevő törvényes intézkedések szigorítása által meg nem akadályozható.

Ez a helyzet valóban veszélyeket rejt magában és a magyar pénzügyminiszteriumban komolyan foglalkoznak is a baj orvoslásán. Az így közérdekű lévén, legyen szabad hozzá szólanom.

A dolog úgy áll, hogy a magyarországi dohánytermelésből — mondjuk — 30.000 hold jut a magyar monopólium számára. Az átlagos évi termés (holdanként 8 mm.-t véve, teszen 240.000 mmázsa nyersterményt; leszámítva a forrás és kezelés által bekövetkező természetes apadásra 20%-ot, marad a fogyasztás részére mintegy 200.000 métermázsa évi termés. Ezen mennyiségnek 20%-ja, azon anyag, mely mint kevésbé értékes (hulladék, kihányás, III. oszt. vágódohány) az egyedáruságra a nehézségeket hárítja.

A nélkül, hogy a kezelés titkaiba beavatva lennénk, állíthatjuk, hogy ezen csekély értékű dohány 40.000 mmázsanál többet nem tehet és ha ezen anyagnak felhasználása biztosítva lenne, minden nehézség és aggály megszűnnék. Hisz minduntalan hallhatjuk hangoztatni, hogy a jobb osztályú dohányokra szükség van és hogy az említett osztályú anyagokból a kincstár tulokat bír...

Magyarország lakosainak száma 16 $\frac{1}{2}$ millió. Őt tagot számítva egy családra és ezek közül egy dohányzót: nyerünk 3 $\frac{1}{2}$ millió dohány fogyasztót, kik közül legalább 2 millió oly egyénekből áll, kiknek körülményei a finomabb dohány árak élvezetét meg nem engedik és kik a legolcsóbb dohány élvezetére vannak utalva. Egy dohányos ember fogyasztását évenként átlagban 4 kgra téve: 80.000 mmázsa olcsó dohánynak fogyasztását biztosíthatnók a fogyasztók igényeinek és fizetési képességének tekintetbe vételével.

A monopólium által a szegény sorsu dohányzónak nyújtott dohány kilogrammjára 60 kr.-nyi vételára oly áldozatot és önmegtagadást kíván a kezdetleges miveltésű és felfogásu egyéntől, hogy az a sikkasztás és csempészet esábjának ellentálni nem tud. Hiába vannak drákói törvények, a csempészet nem apad és az alsó osztályú dohány fogyasztása nem növekszik, de növekszik évről-évre a felhalmozott, értékesíthetetlen és csak a helyet szűkítő anyag mennyisége és növekszik a dohánycsempészettel egybekötött veszély, corruptio és elkeseredés. Pedig e dohányból évenként félannyit termelünk, mint a mennyit fogyasztóink okvetlenül felhasználhatnának.

Ha azon dohány árát olcsón: pl. 25 krajczáron vehetné a szegény fogyasztó, biztosra vehető, hogy csempészet és dohány törvény elleni kihágások a minimumra olvadnának le. A csekély értékű anyagnak fogyasztása biztosíthatnák, sőt az osztrák kincstárral is is más alapon lehetne egyetértésre jutni és az is szívesebben fizetné a jobb dohányokat drágábban az alsó osztályok nélkül, mint azokkal együtt olcsóbb áron.

Igaz, hogy a 25 krajczáros vágott dohány a berendezett egyedárusági gyarabokból kerülve ki — nem jövedelmezhet annyit, mint ha 60 krajczáron kelne el; de ezen az áron úgy sem kelnek; és — ezen dohánynak szükségképpen nem is kell a gyárak költséges kezelésén átmenni. Ezen dohányokat minden dohánybevéltő hivatal egy dohányvágó géppel felvágathatja 3, 5 és 10 kgm. szerint csomagoltathatja és az átvételre jogosítottak kiadhatja. Az átvételre jogosítva lehetnek: a) a dohánytermelők önmaguk, kertészeik és cselédjeik részére; b) a községi előljárók községbeli pipások részére, kik az olcsó dohány elnyeréséért jelentkeznek; c) esetleg a dohány főraktárak és tőzsdék.

A dohánybevéltáznál alkalmazott személyzet intelligenciáját és munkakedvét — melyeknél fogva ezen feladatnak is megfelelni képesek — kétségbevonni sem szabad és bizonyos, hogy a monopólium jelenlegi szervezetének legcsekélyebb megingatását foglalja magában az itt fejletett eljárás, mely azonban úgy a termelés, mint a fogyasztás terén nagy fejlődésnek csirait viseli magában. Elég itt rámutatnunk, hogy az olcsó posta-, távirat- és vasuti díjak behozatala korántsem eredményezte azok jövedelmi apadását, itt pedig nem is a dohánygyártmányok árának általános leszállításáról, hanem éppen csak

a meddón fekvő, sőt költséget okozó tárgyak értékesítéséről és felhasználásáról, — tehát jövedelmeztesítéséről lehet szó.

Irodalom, művészet.

* **A Kisfaludy-társaság** tegnapelőtt délután tartotta meg e havi felolvasó ülését Gyulay Pál elnöke alatt. Beöthy Zsolt titkár a folyó ügyek során bejelent, hogy Csiky Gergely emlékszórára eddig 7256 forint érkezett be a magyar földhitelintézetbe. Első felolvasó Heinrich Gusztáv volt, a ki Lenau életének egyik legérdekesebb mozzanatát, a Zsófiához való szerelmét ismerteti, s kimutatja, hogy e viszonyban Lenau végzetes idegbajához semmi köze. Lenau az örültséget, melyről ő maga is megemlékszik egy nővéréhez írt levelében: atyjától örökölte. Az érdekes előadás végén Heinrich kiemeli, hogy Lenau menyinyire ragaszkodott magyar állampolgárságához, s hogy ismételt unszolásra sem akart arról lemondani. Ezután Beöthy Zsolt mutatta be Pintér Sándor vendégnek érkezését „A népmese Miklósáról és Toldiról.” Az érkező nem elégszik meg Szilády Áronnak azzal a kijelentésével, hogy Toldi történelmi alak volt. Kutatja a népmese eredetét s e kutatása közben azt találta, hogy a népmese Nagyalu, Alsó- és Felső-Told községek környékéről terjedt tova. Ugyancsak Beöthy mutatta be Kozma Andornak „Téli virágok” című költeményét, mely zajos tapsokat aratott. Végül Vargha Gyula mutatott be Radó Antalnak „Órjögő Roland” fordításából egy részletet. A felolvasó előre bocsátotta, hogy Radó a Kisfaludy-társaság megbízásából a nagy munkát nemsokára befejezi s belőle már mintegy harmincz ivnyi készen van. A bemutatott rész „Izabella” címet visel s Arisztó remekművének egyik utolsó fejezete. A közönség zajos éljenzéssel fogadta a szép verseket.

Különlélek.

* **A szomorú nap.** Rudolf trónörökös lelki üdvéért e hó 30-án úgy a fővárosi, mint a vidéki templomokban az elhalálozás évfordulója alkalmából szent mise lesz.

* **Mária Valéria leánya.** Annyi családi gyász után a királyt végre családi öröm is érte: Mária Valéria főhercegnőnek, Ferenc Szalvátor főherceg feleségének szerdán 3/4-6-kor gyermeke született Bécsben. A főhercegnő is hű maradt a királyi család hagyományaihoz: első gyermeke leány, mint ő felségének összes elsőszülött unokái. A nagy esemény váratlanul következett be, csak a jövő hónap közepére várták. A fiatal főhercegnő napok óta gyöngékedett s édesanyja éppen azért tegnap egész este vele volt, habár maga is beteges. A főhercegnő férje, Ferenc Szalvátor főhercegnő influenzás. A királyné jó soká leánya mellett maradt, de azután maga is lefeküdt, mert gyöngének érezte magát, azt pedig senki se hitte, hogy a nagy esemény már most bekövetkezzék. Éjjeltájban azonban a főhercegnő hirtelen rosszul lett s a jelek olyanok voltak, hogy tüstént Braun és Wiederhofer professzorokért küldtek. Csakhamar talpon volt mindenki, csak éppen Ferenc Szalvátor főherceget nem keltették fel, mert a főhercegnő külön megparancsolta, hogy beteg férjét hagyják nyugodni. Hajnali 4 órakor felkeltették a királynét is, ki egy negyed óra múlva leánya ágya mellett volt s nem is mozdult onnan háromnegyed 6-ig, a mikor unokája megszületett. A király 6 órakor szokott redesen felkelni, őt akkor értesítették, hogy nagypapa lett. Az anya és az újszülött a kiadott orvosi jelentés szerint a körülményekhez képest jól érzik magukat. Az újszülött gyerek egészséges. Hogy a kis főhercegnő milyen váratlanul született meg, bizonyítja az is, hogy a felfogadott szoptatós dajkáját és a száraz dajkáját az utolsó pillanatban távirattal rendelték Bécsbe s a gyermekruhát is az éjjel hozták el attól a bécsi kereskedőtől, a kinek készült.

* **A tenger gyermekei.** A nagy tengerjáró kajók életének költségzetéhez tartozik az a nagy esemény, mikor gyerek születik a hajón. Az amerikai kivándorlókat szállító gőzhajókon történik meg legtöbbször, hogy újszülött pillantja meg a napvilágot a két világrész között, melyek

közül az egyik már nem hazája, a másik még nem hazája a szülőknek. Ilyen gyermekről kettőről számolnak be legújabbban azok a hajókönyvi kivonatok, melyet anyakönyvi kivonat gyanánt küldöttek be, hogy az országos levéltárban egy esztendeig kitéve maradjanak, mint olyan adatok, a melyek kétes honosságuakról szólnak. A tengernek e magyar gyermekei közül az a Cortia gőzös parancsnoka számol be. E szerint hajóján Mihályik András takácsmesternek és nejének — Mária nevű leánygyermeke született. A másik jelentést a Dresden kapitánya teszi, kinek hajóján Zsidorné szül. András Máriának a sik tengeren Zsuzsanna nevű leánya született ápr. 22-én. A német hajóskapitány jelentése szerint az anya szintén magyarországi, nyeredás-i (?) illetőségűnek mondta magát.

* **Bécsiek tüntetése a magyarok mellett.** Szokatlan, de annál örvedetesebb tüntetésről értesít bennünket bécsi levelezőnk. A dunagőzhajózási társaság tegnapi bálján ugyanis, melyet a Sofiensaal-ban rendeztek a társulat tisztviselői, a terem közepén egy hatalmas méretű kép volt kiállítva, mely Budapestet ábrázolja a Gellérthegyiről tekintve. E kép előtt a tánczosok párjával el a kotilon alatt és mindannyian lelkes Éljen Budapest! kiáltásokban törtek ki. A rögtönzött tüntetés igen jó hatással volt a jelenlévőkre.

* **Kosuth mint keresztnév.** A svéd néprajzi folyóirat — mint az Ethnographia írja — 27.161 férfi és 32.986 női név alapján áttekintést közöl a svéd keresztnevéről, megállapítván, hogy melyik név hányszor fordul elő. Az érdekes összeállításban a Kosuth név egy esetben mint férfi keresztnév van említve. Valószínű, hogy Kossutnak egy svéd tisztelője az ő nevérol nevezte el gyermekét.

* **A szerkesztő tréfája.** A Malagában megjelenő „Las Noticias” szerkesztő-kiadója december 28-án — az ártatlan gyermekek napja — jó kedvében volt s nehogy ő örvendjen egyedül, hű előfizetőinek is egy kis örömet akart szerezni. — Pompás alkalmat szolgáltatott erre a világító torony óre által jelzett „Ville de Brest” francia hajó megérkezése. Alig tűnt fel a hajó a láthatáron, midőn a „Noticias” szerkesztő-kiadója az utcákon ingyen osztogatott a nép közt lapjából egy rendkívüli kiadást, melyben mint legújabb hír az volt közölve, hogy az érkező francia hajó utközben óriás bálnát fogott, melylyel győzedelmesen be fog vonulni Malagába s a bálnát azután a malagai muzeumnak fogja ajándékozni. Délben természetesen óriási közönség jelent meg a kikötőben, hogy a bálnát lássa. Végre a „Ville de Brest” megérkezett; klasszikus pillanat volt. A tömeg tolongott s annyira lökdösték egymást az emberek, hogy közülök több, mint negyven ember a vízbe esett s csak nagy nehezen sikerült őket a vízből kimenteni. A szerkesztőre nézve azonban a bálna történet igen kellemetlenül végződött. Miután a malagai lakosok a decemberi áprilisi tréfát sehogy sem akarták megérteni, a szerkesztőségi épület elé vonultak. „Küldötség” utján lehivatták a szerkesztőt s miután alaposan elverték rajta a port, ismét szabadján eresztették.

* **Befordult a konyhába.** Már t. i. II. Vilmos, a németek császára. Nem ment ő a végett, mert meglátta, hogy odabent szép leány van, hanem csak azért, hogy megvizsgálja azt a helyet, a hol a világtörténelem igazában készül. Jó ebéd, rossz ebéd más-más hangulatba ringatja az embert, s a hangulattól függ az elhatározása, vagy — mint pl. Vilmos császárnál is — a szónoklata. Az uralkodók elhatározásai, szónoklatai a világtörténelemnek igen gyakran utjelzőivé lesznek. Berlinből úgy értesülünk, hogy Vilmos német császár tegnapelőtt udvari konyhájába ment, s ott mindent alaposan megvizsgálta. A legkisebb részletekről el-elkérdezősködött Wehlisch főszakácsmesternek mindenről kimerítő felvilágosítást kellett adnia. Ez az első eset a német történelemben, hogy uralkodó a konyhába menjen. Még Nagy-Frigyes se lépett át a konyha küszöbén, pedig az ebédéről, vacsoráról naponként órahosszant tanácskozott szakácsával.

Az én jelöltségem.

A küldöttség az előszobában várakozott. — Fél órai időt kértem és kaptam a gondolkodásra.

— Nem fogadom el! kiáltottam kétségbeejtő határozottsággal.

— Fogadd el! rivallt rám a feleségem.

— Papa, könyörögtek a leányaim, gondold meg, hogy nem a te boldogságodról, — hanem gyermekeid jövőjéről van szó.

— Apus! szólta a fiam, tudod, hogy még kiskorú vagyok, de tudod azt is, hogy nagy az ambízióm. A te képviselői hátad lesz az a lépés, — melyem majdan a miniszterségre juthatok.

— Ha el nem fogadod, úgy átkom reád!

Tán felesleges megjegyezmem, hogy a ki az átkot mondotta, az anyósom volt.

Hasztalan tiltakoztam, hasztalan hivatkoztam adósságaimra, hasztalan utaltam arra, hogy a tarokkban mekkora a pechem, a fiam az ajtóhoz rohant s torka szakadtából ordította:

— A papa elfogadja a jelöltséget.

— Elfogadja, elfogadja, — dalolták a leányaim.

— Persze hogy elfogadja, mosolygott a feleségem.

A küldöttség vezetője gratulált s újra biztosított a kerület rendületlen bizalmáról.

Vasutra ültünk, elutaztunk. Kiséretem tagjai voltak a küldöttségen kívül, a feleségem, egyetlen fiam, kilencz leányom és az anyósom.

Utközben megírtam a programmbeszédet. A családomnak tetszett, a küldöttségnek nem. Írtam másik programmbeszédet. Az meg a küldöttségnek tetszett, de a családomnak nem. Abban állapotuk meg, hogy a két beszédet egygyé forrasztjuk. Az egyikből az elejét, a másikból meg a végét mondom el.

Fele uton voltunk, a mikor eszembe jutott, hogy még pártállást sem vallottam. Remegve fordultam a küldöttség vezetőjéhez:

— Minő elveket parancsolnak?

— Lehetőleg mérsékelt független elveket, szabadelvű színezéssel.

— Vagyis nemzetiségi kormánypárti?...

— Igen: sváb nemzetiségi párti és tót nemzetiségi párti. Mert a kerület tizenhat községében svábok, harmincz községben pedig tótok laknak. Tud ön svábul?...

— Én nem; hanem az anyósom.

— És tótul?...

— Tudok én! szólta a fiam, a ki egy tót ezredben szolgált az önkéntességet.

A vasuti állomásnál ugyanaz a küldöttség fogadott, a melyik a jelöltséggel megkínált s a melyikkel együtt utaztam. Ők előbb szálltak ki a kocsiból, mint én. Az üdvözlő beszédek meghallgatása és a riadó tetszéssel fogadott választ megadása után megtartottuk a bevonulást. Elől a küldöttség haladt gyalog, utának én és családom kocsin. A küldöttség tagjai daloltak, mi pedig a tulterhelt kocsin élé fogott lovakat bizgattuk szép szóval, esernyő nyelével.

A község népe csakhamar összeverődött, nem lelkesedtek, nem éljenek, csak a suhan-czok kiáltották gunyosan felénk: „Do iz vider áni!” A küldöttség vezetőjének sürgetésére megtartottam a programmbeszédet.

Elmondtam mindent, a mi a szívemen fekszik, elmondtam, hogy a hazának sebeit meggyógyítani csak e kerület hivatása, eseteltem az orosz-török háború iszonyatosságát, kárhóztattam a dohányozási szabadság elkobzását, megátkoztam a na bizonyos adóvégrehajtókat, a kik a haldoklók alól kihúzzák a párnát, irtó háborut intéztem a finácizoknak, megígértem, hogy a primás székhelyét ide helyezem át, három ezred katonaságot szállásoltatok el a kerületbe, sőt azt a peres legelő-kérdést is a község javára döntetem el a nagyméltóságú kuriával.

Am a lelkesedésnek egyetlen szilánkját sem bírtam kicsikarni. A választók közönyös dolgokról beszélgettek s olykor-olykor az anyósomat intették csendre. — Pedig, hogy a beszédemnek nagy volt a hatása, azt leolvastam a feleségem kétségbeesett arcáról, kiéreztem hön szeretett leányaim zokogásából, — fiam egetverő ordításából.

A küldöttség vezetőjéhez fordultam.

— Uram! szólta hozzá, azt hiszem, hogy

e kerületben nincs mit keresnem. A választókban nincs lelkesedés.

— Csodálatos, választott a vezető, bután vigyorogva, ön a harminczadik jelöltünk, a ki azt mondja, — hogy a választókban nincs lelkesedés.

Alig fejezte be szavait, a választók körülfozták és fenyegetve kiabáltak:

— No! még most sem kezdődik a vesztegetés!

Haza utaztunk, haza érkeztünk.

— Mondtam, hogy ne fogadd el! rivallt rám a feleségem.

— Könyörögtek, hogy utasítsd vissza! zokogják a leányaim.

— Légy átkozott, a miért elfogadtad! — dörgi az anyósom.

Városi ügyek.

A városi nyugdíjalapból évenként nagyobb összeget ont ki a város a nyugdíjképesek között A pénztár vagyoni állása ma 124.255 frt 25 krt tesz ki s abból egy évi kiadás 21—22 ezer forintot tesz ki. Ez évben ismét többen kapnak újból nyugdíjat, melyekkel a kiadás jelentékenyen emelkedett.

Közigazgatási bizottsági ülés. Debreczen város közigazgatási bizottsága, rendes havi ülését február hó 5-én a városháza nagy tanács-termében fogja megtartani. A közigazgatási bizottsági ülésen, a január havi jelentések kerülnek elbírálás alá.

A városi közgyűlés mint azt megírtuk február hó 11-én tartatik meg a városháza nagytanács-termében. Gróf Dégenfeld József főispán elnökölte alatt. Most hogy a választási mozgalom lezajlott s a városi hivatalokban ismét minden a rendes kerékvágásba zökkent, a jövő hétre tűzettek ki azok a tanácsülések, melyeken a főispán elnökölte alatt a közgyűlés tárgysorozatát készítik elő.

A városi nyugdíjbizottsági ülés, a közgyűlés előtti napokban jön össze értekezletre, míg a jog- és pénzügyi bizottság a jövő héten fogja ülését megtartani.

Országos vásár. Szatmár város tanácsa hivatalos átiratban értesítette Debreczen város tanácsát, hogy legközelebbi országos vásárját február hó 2-án és harmadikán tartja meg. Debreczen város tanácsa külön hirdetéssel is felhívja erre városunk lakosságának a figyelmét.

A város árvatartó és alapítványi pénztárából — mint ez a legutóbb kiadott polgármesteri jelentésből is kitűnik — vagyontalan árvák közül 546 segélyeztetett! Kársegély nélkül szülőknél és magán jóltevőknél volt 1138, a „Theresiaum“ nevű árvaházban neveltetett 38, a nőegyleti árvaházban volt 15, mint cseléd szolgált 72. A gyámpénztár minden hónapban megvizsgáltatott s azt a bizottság minden alkalommal rendben találta.

F e h é r .

Már gyermekkoromban nagyon kedveltem a fehér színt. A mi fehér volt, az mind az én kedvencem lett. A fehér cziczától a fehér bontozott tollazatu bubos tyukig (nem is szólva a fehér czukorról) minden. Fehér ruhában valami magasabb lénynek tartottam magam s olyan komoly, ünnepies arcot vágtam benne, hogy az öregek elmosolyogtak rajtam. Egy darab tiszta fehér papirosnak jobban örültem, mint egy új játékszernek.

Ha a virágos mezőről kóborlásaimból visszatértem, mind a két kezem tele volt a sok fajtájú, fehér mezei virágokkal s a kalapom, ruhám csak úgy fehérlett a sok „pipitér“-től. Képzem, hogy mint mosolyoghattott, ragyoghattott arcom a tenger virág között.

S vonzalmam e szín iránt folyton növekedett.

Diák koromban valamennyi fehér ruhás lánykába szerelmes voltam.

Később pedig az ideálom mindig valami finom, halvány tekintetű leány volt s óra hosszat el tudtam ábrándozni egy göngéd fehér arcon.

A feleségem mégis egy rózsás arcú, piros pozsgás leányka lett. Persze itt már megszűn-

nek az ideálok s komoly oldalát vesszük az életnek.

De furcsa, hogy azért egy titokban szerettem volna, ha az én nőcskémmek szép fehér, halvány arca lenne. S ha néha úgy valami keményet mondtam neki, a mire az ő élettől pirosló, úde színű arcocskája elfehéredett, gyönyörködve csókoltam össze-vissza.

Rajongásig ment a szeretetem e szín iránt, sőt mondhatom, hogy valami különös delejes hatást gyakorolt reám.

Valahányszor megpillantottam e színt a maga egyszerű tisztaságában, mintegy megittasodva éreztem szemidegeimet s valami jóleső érzés fogott el.

Nyáron órákig el tudtam bámolni az azurban kóválygó a napfénytől vakító fehérségű felhőgomolyokat. Ilyenkor mintegy hipnotizálva meredt a szemem reájuk s úgy éreztem, mintha lelkem elhagyta volna porhüvelyét s ott fenn abban a varázslatszerű szintömkelegben dúsult, csatangolt volna.

S ha e merengésemből magamhoz tértem, néhány perczre édes zsidabtság fogta el valomat, de azután üdőbbnek, vidámabbnak, élet-erősebbnek éreztem magam. Olyanforma volt ez mint mikor a virág teleszivja magát harmattal s egyszerre élénkebb színnel ragyog s edesebb illatot lehel.

Télen pedig, ha csak szerél tehettem, kimentem a főváros zajából a rákosi mezőségekre s megálltam valahol az óriási hólepel közepette, ott maradvá sokszor órákig.

A tél csöndjében elmeredt, elszibadt szemekkel, kéjes, mámoros tekintettel merültem el a roppant fehérségbe. Nem éreztem sem a hideget, sem a téli szél marását, hanem csak bámultam, néztem a félálomban, mintegy önkívületben.

Ugy véltem, mintha ennek a szűz tiszta színnek minden egyes atomja kedves, csicsérgő alakká vált volna s csoda báju hangon tündérszép regéket suttognának a fülemben. Majd néha meg úgy éreztem, mintha semmivé válva, végtelen könnyűséggel az aetherben lebegnék, de- delgetve puha karok által.

Olyanforma érzés lehetett ez, mint a mit a szenvedélyes ópiumszívók érezhetnek. Csakhogy engem a kijózanodás után nem tompultság, gyöngeség fogott el, hanem elevenebbnek, üdőbbnek éreztem testem, agyam, lelkem s minden idegemem. A világot szebb színben láttam, a bajt a gondot könnyebbnek, az embereket mosolygóbbaknak. Az asszony csókját edesebbnek, ölelést gyújtóbbnak. S ilyenkor, ha úgy alkonyat felé bekerültem a városba, csillogott, ragyogott előttem minden.

Oththon az asszonykám édes tekintettel merült el arcom derűs vonásaiba s hízog hangan tudakolta vidámságom okát.

S miután jóformán magam sem tudtam ennek okát, egy hízog felelettel elégittem ki a menyecske kíváncsiságát.

— Ki ne lenne vidám, ha mikor hazajön, egy ilyen aranyos asszonyka ölelő karjai várják. S azután némán, csöndes boldogsággal néztük egymást.

S ez alatt, míg gyönyörködtem szemem sugaraiiban, agyamban megint beszökkent az a hóbortos gondolat, hogy milyen szép volna ez a finom vonású arcocská, ha valami fehér halványosság ülne rajta, az úde piros helyett. Hóbortos, hipnotizált gondolat!

Fehér.

Hol van most ennek a tiszta egyszerűségnek egy vidámító csillága? Egy derűs sugara? Hol? ebben a sötétségben, feketeségben?

Sötét, riasztó köröttem minden.

A szoba falai gyászleppellel vannak bevonva Fekete, sötét gyászleppellel.

Megdöböntön mered reám ez a feketeség s úgy érzem, mintha koponyám vasprésben volna s a melleme valami mázsányi szikladarab nehezédne. Kapkodok a levegő után.

Minden fekete, sötét. Az ablakfüggönyök keskeny nyílásán beszűrő világosság is, olyan komor, rideg.

A szoba közepén ravatal. Körülötte vastag viasztyertyák állanak, magas, gothikus czirádákkal ékített vas gyertyatartókban. Bizonytalan, sárgás langjaik csak annyira képesek megtörni

a sötétséget, hogy még ijesztőbb, megrendítőbbnek tűnjék föl minden.

Ijesztő, sötét mindenütt.

De nem. Ott a ravatal közepén megvillan valami tiszta, fehér. Egy csontfehér, finom vonású arc. Olyan nyugodt, tiszta, olyan főnsgesen fehér.

A feleségem.

S zemeim szibbadt merevséggel tapadnak oda, arra a nyugodt, fehér arcra.

Nézem, nézem. Szemeim mindinkább kidüllednek, mintha el akarnak hagyni üregeiket. Majd azután lassanként homályba vész előttem minden, elmosódik az a tiszta fehér arc fejem mellemre esik, térdeim beroskadnak s összeesem.

Sötét, fekete előttem minden . . .

A divat 1900-ban.

Nincs téma, a melyiket annyszor megnyagattak volna, nincs tárgy, a melyről annyit csevegtek volna, mint épen a divatról és csodálatos, sohasem lesz ez a tárgy unottá, mert a divatot szeszélyes nők irányítják, egy szeszélyes nőt pedig sohasem lehet megenni. Igazán nagy fába vágtam a fejszém, hogy férfi létemre bele szólok a divatba s plane a 8—10 év múlva bekövetkező divatot merem megjósolni.

No de a ki mer, az nyer! Különböben is nem a ruha szabásában, hanem a ruha anyagában jósolok én nagy változást.

Eddig bizonyosan még egy báli vagy estélyi, egy kimenő vagy lovagló ruhát sem láttak önök üvegből. Már pedig az 1900-ik évben a jogszabalon a hölgyek üveg-ruhában fognak táncolni. Látom a kétkedést, látom a gúnyos mosolyt az ajkakon, de hiába! a tudomány, a modern technika a kétkedés, a gunyolódás dacára is halad és már 1900-ban, Debreczenben is láthatók lesznek a ragyogóbbnál ragyogóbb üvegtoilettek. Mert hiteles forrásból irhatom, hogy Magyarországra nézve is szabadalmat nyer közelebb egy olyan gép föltalálója, mely üvegdarabokból készít ruhaszövetet. Első előnye lesz e szövetnek, hogy teljesen értéktelen összetört üvegdarabok használatnak föl, a másik pedig, hogy el nem ég és tetszés szerinti színben és vastagságban készíthető. Egyedül csak az a tulajdonsága, hogy el nem éghető, megbecsülhetetlen olyan emberekre nézve, kik munka közben a tűz körül forognak. Női ruhakelmének is előnyös és állítólag teljesen pótolja a selymet, melyet, melynél sokkal erősebb fényű, könnyebben mosható és ezen jó tulajdonságok mellett a selyem minden tulajdonságával bir; ép oly puha és rugalmas.

Nos, nem villan-e fel szemeikben az öröm tüze annak elgondolásakor, hogy midőn üveg ruhájokban belépnek a fényesen kivilágított terembe, az üveg ruha a csillár lángjait ezerszeresen megtörve visszatükrözi és tündéri világosságot varázsol körökbe? Nem dobban-e egyet szívük, mikor elgondolják, hogy a bálterem sikos parkettjén lejtve, egymás ruhájában mint tükörben saját alakjukat és toilettyüket láthatják?

Igazán tündéri látványt nyújtanak a menyegzőről leelőg csillárok lángjai, milliósor visszaveretve a mozgó tánczosnók ruháján, a bálterem tükörsimaságu parkettjén és a terem falait díszítő nagy tükrökben . . .

No de még a férfiak is felettébb örülnek annak a körülménynek, hogy ez a ruha üvegből készülvén, valószínűleg átlátászó lesz . . .

Neptun.

N A P I H I R E K .

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig d. u. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

Színház. Naponként péntek kivételével, este 7 órakor előadás.

Január 30. A szürszabó ifjuság bálja a Margit-fürdőben.

Január 31. Az iparos kör bálja a Bikában

Február 6. A debreczeni jótékony négyesület karaton bálja az „Arany Bika” szálloda dísztermében.

Febr. 6. A kőmives iparosok bálja a Margit-fürdőben.

Február 7. A kovács és kerékgyártó ifjuság bálja a „Margit-fürdő” dísztermében.

Febr. 10. A csizmadia ifjuság bálja a Margit-fürdőben.

Február 20. A kereskedő ifjak önképző egyesületének huszonöt éves jubileuma.

Február 21. Jubiláris táncszertély a Bika dísztermében.

Febr. 25. Zártkörű thea estély a Margit-fürdőben.

Febr. 26. Pinczer ifjuság bálja a Margit-fürdő dísztermében.

Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit-fürdőben.

— A legérdekesebb hírré kitűzött pályázatunk hétfőn jár le s az eredményt február hó másodikán kedden fogjuk kihirdetni. Amennyiben pedig a kitűzött husz frank aranyban leendő elnyerésére még addig is kinálkozik alkalom, felhívjuk arra azok figyelmét, kik a pályázati feltetelekben előírt módon lapunkhoz juttatják újdonságaikat, hogy azokat hétfőn délután két óráig vesszük fel.

— A református egyetemes zsinat folytatásos tanácskozásainak határidejűl a ref. zsinati elnökség az ág. hitv. evang. zsinat elnökségével egyetértve ez évi márczius 9-ét tűzte ki. Így tehát, minthogy nagyon sokan azt óhajtják, hogy K i s s Áron ezen a zsinaton mint már beiktatott püspök képviselje az egyházkerületet, a beiktatás megejtése végett már márczius első napjaira össze fogják hívni a tavaszi egyházkerületi közgyűlést.

— A Dr. Király Ferencz szavazattöbbsége a II-ik kerületben 126. Épen annyi, mint a hány disszidens szabadelvű pártit számítottak 1889-ben, kik öt pártonkívüli programmal felléptették és a függetlenségi párttal együtt megválasztották. A kik számokat álmodni nem tudnak, de a kis lutrin szerencsét próbálni szeretnek, ime itt a jó alkalom, csak fel kell használni.

— A nyári szinkör építését már biztosnak tekintették illetékes körökben s az ügy most már olyan fordulatot vett, hogy a felépítés legalább erről az évről elmarad. Ha tekintetbe vesszük azt a körülményt, hogy a szinkör helyének megjelölésében a nézetek eltérők s hogy a többség által óhajtott nagyerdő sok tekintetben rossz hely lenne, még remélhetjük, hogy a keresztül vitel elhalasztásának ideje alatt a szinkör helyének megjelölésében is kedvezőbb határozatra juthatnak. Különböben a nyári szinkör ügyében alakult bizottság a városi közgyűlés után gyűl egybe, hogy a további teendőkre nézve a szükséges intézkedéseket megtegyék.

— A debreczeni korcsolyázó egyesület elnöksége engedett a több oldalról hozzája intézett felhívásnak s a tanuló ifjuság jegyét fél árra 15 krra szállította le. Ezzel egyetemben megemlítjük, hogy a „Margit” fürdő jégpáján, minden vasárnap rendszeren, ugy a következő vasárnap is katonazene játszik.

— A tűz után. Megnyugvással értesülünk, hogy H a r s á n y i István városunk derék iparos, kinek asztalos telepét ma egy hete a tűzvész nagyon megrongálta, az üzletet minden akadály nélkül tovább folytatja, mert bár tetemes kára van, de még sem oly nagy, mint a minőnek a tűzvész alkalmával mi is becsültük — s miután több műhelye van, vállalatának s a megrendeléseknek eleget tehet.

— Temetés. Ma délután temették el dr. S o m o g y i Zoltán derék fiatal orvosunk kedves két és féleves leányát, a kis M a r g i t k á t, ki tegnapelőtt halt meg. A bánatos szülők gyászában igen sokan osztoznak. A család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett kis leányunk, testvér és unokánk MARGITKÁNAK folyó évi január hó 27-én, esteli 9 órakor két és féleves korában történt gyászos elhunytát. Szeretett gyermekünk porrészei folyó hó 29-én, délután fél 4 órakor, a nagy-hatvan-utcai 1573. számú háznál tartandó rövid ima után, a czeplédu-utcai sirkertben fognak az örök nyugalomnak átadatni. Debreczen, 1892. évi január hó 28-án. Bánatos szülők: Dr. Somogyi Zoltán és neje Balkó Ilona, gyermekük Irénke. Nagyszülők: Özv. Somogyi Albertné Özv. Balkó Lajosné nevében is. Béke a kis anygalka porrá váló ré-

széire! A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

— Egy érdekes bál. Február hó 18-án érdekes bált rendeznek a Bika szálló dísztermében a mézáros ifjak s a megalakult rendezőség mindent elkövet, hogy a jó hírnevű mézáros ifjakhoz méltó legyen minden ízében e már is mindenfelé érdeklődést keltett bál.

— A kis lottó megszüntetése. Mint értesülünk: a kis lottót, mely a modern civilizáció valóságos szegényfoltját képezi, — meg akarják szüntetni. Wekerle már tanácskozott is ez ügyben az osztrák pénzügyminiszterrel.

— Az országos dalünnepélyen, mely ez évben tartatik meg Budapesten, részt fog venni a debreczeni dalárda is, melynek sikereit már több érem dícséri. Városunk országos hírű dalárdája közelebb már a szükséges intézkedéseket is megteszi az országos dalünnepélyen való részvételre. Budapesten is erősen készülnek az ünnepélyre, melyet fénynyel akarnak rendezni. A budai dalárda huszonhat tagja, vasárnap délelőtt akusztikai próbát tartott a városligeti iparcarnokban több szakértő jelenlétében, valószínű, hogy nemcsak a közös nagy előadásokat, hanem az összes versenyeket is az iparcarnokban fogják tartani.

— Öngyilkosság. Tegnap este egy tizen-nyolcz éves suhancz legény, aki a Gondy és Egey féle házban mint hetes volt alkalmazva öngyilkosságot követett el. Klein Jánosnak hívják s az utóbbi napokban buskomoran végezte rendes munkáját. Tegnap este lement a ház alatti pinczébe és ott felakasztotta magát. Mire öngyilkosságát észrevették már halva volt. A helyszínen megjelent dr. U j h á z y kerületi orvos, aki a rendőrség kiküldötté előtt az öngyilkos kórházba leendő elszállítását rendelte el. Zsebében egy iratok zálogczédulákkal telt erszény s 53 krajczárt találtak. Tetének oka ismeretlen.

— A debreczeni szabadelvűpárt tegnapi győzelme alkalmából a Bika szálloda éttermében igen szépen sikerült társas összejövetelt tartott, melyen a második és harmadik választó kerület megválasztott országgyűlési képviselőin kívül jelen volt: S i m o n f f y Imre polgármester, K o v á c s Sándor tiszti ügyész, B o c z k ó Sámuel főkapitány, a városi alkapitányok s még számos városi tisztviselő. Ezekon kívül a párt elnöksége, intéző és végrehajtó bizottságának tagjai és nagyszámu választó közönség, ugy hogy a B i k a éttermei a zsufozásig megteltek. A jelen volt idegenek közül felemlítjük: Báró P o d m a n i c z k y Gézát, a ki mint debreczeni választó, kartali birtokáról eljött választó-jogát érvényesíteni. Az összegyűlték kitűnő kedélyhangulatban mulattak s a győzelem mámore közepett fokozta a hangulatot R á c z Károly zenekarának közreműködése. Az első pohárköszöntőt F r á t e r Imre pártelnök mondotta s éllette a két megválasztott képviselőt, másodikban K o v á c s Sándor szólalt fel, bemutatván báró P o d m a n i c z k y Gézát, kit a közönség harsányan megéljenezett. A báró reflektált rövid, de lendületes beszédben K o v á c s Sándor szavaira s végül éllette a megválasztott két képviselőt. — Figyelemre méltó volt dr. K i r á l y Ferencz és K ö r ö s i Sándor képviselők toasztja; mindketten a debreczeni lelkes választó közönséget éllették, a kiknek kilartó és buggó fáradozása ezt a sikert érte el. A toasztok hosszú sorozatának mellőzésével felemlítjük még, hogy a bankett kitűnő hangulatban éjfélutánig tartott, a midőn a küzdelemben különben is kifáradt közönség kitűnő kedélyhangulatban eloszlott.

— Debreczeni löversenyek. A debreczeni lovaregyesület igazgatósága kitűzte a folyó évre szóló legelső verseny napjait. E szerint a debreczeni ez évi első löverseny április 23-án szombaton. második napja pedig április 24-én vasárnap lesz. A z e l s ő n a p v e r s e n y d i j a i: Eladó verseny 800 frank egyleti díj, távolság 1600 méter. — Debreczen város dija 100 darab cs. és kir. arany, melyből 90 arany az első, 10 arany a másodiké, — távolság 1400 méter. — Hortobágyi díj 1000 frank államdíj 1600 méter távolság. — Akadály verseny 1000 frank, melyből 800 frank államdíj és 200 frank egyleti díj. Távolság 3200 méter. — Eladó akadály verseny 100 frank egyleti díj 400 méter

távolsággal. — A második nap verseny díjai: Paripa verseny 1000 frank egyleti díj, távolság 1600 méter. Totalisateur verseny 1200 frank egyleti díj, távolság 1200 méter. — Eladó verseny 1000 frank egyleti díj, távolság 1600 méter. Eladó akadály verseny 1000 frank államdíj távolság 320 méter. — Nagy akadályverseny 1500 frank, melyből 1200 frank államdíj és 300 frank egyleti díj, távolság 4000 méter. — Mezei gazdák földészek versenye. Nevezni lehet Engeszer József egyesületi titkárnál.

— A jogakadémián a colloquimok holnap már minden tárgyból befejeztetnek és a fél évi szünet január hó 31-ikén kezdődik s február hó 11-éig tart.

— Választók menete. Ma korán reggel csaknem harmincz szán tömve falusiakkal, haladt végig a városon. Minden szánka elején hatalmas nemzeti lobogók lengettek, melyeken azonban semmiféle felirat sem volt olvasható. A jökedvet egész a kurjongatásig vitt választók menetét, ércekkel nézte végig az utcán járó-kelő közönség.

— Érdekes választási epizód történt tegnap délután a Hungária-kávéházban. Egyik asztalnál ott ült Krausz ezredes több tiszt társaságában. Egy szürös atyafi, kit hazafias keble s választói jogosultsága szinte a Hungáriába hozott, egyet gondolva, oda lépett a tisztek asztalához s két krajczáros cseréppipáját s tömött dohányzacskóját odatolta az ezredes elé, erősen kínálgatni kezdé azt. Szándékától mindaddig el nem állott, míg csak az elősiető kellnerék el nem tuszkolták.

— A párbajban megsebesült Fagylaláh órnagy betegsége — mint bennünket értesítettek — komolyabb aggodalmakra szolgáltat alkalmat. A megsebesült órnagy láza emelkedőben van.

— Ablakbeverés. Tegnap este csapó-utcán több ház ablakját eddig ismeretlen emberek hógolyókkal verték be. Az ablakbeverést korteskedéssel hozzák kapcsolatba azok, kik tudnak róla, hogy a jelzett házakon kétszer is volt más-más párt képviselőjelöltének lobogója kifüggesztve.

— Felhívás adakozásra. Ma reggel a nagytemplom előtti téren egy szegény öreg koldus asszony esett el a sikos jégen, nem bírván tovább vonzolni magát elgyöngült erejével. Azon kérdésre, miért jön ki ily beteg az utcára, azt felelte, hogy éppen a napokban kapta meg az engedélyt a koldulásra s ha ezt nem tenné, éhen halna! Hegedüs csizmadia mesternél lakik a csizmadiaszinben, a neve özv. Balázs Istvánné. Akadnak-e könyörülő szívek Debreczenben, hogy megmentsenek az életnek egy olyan szegény, öreg, beteg asszonyt, ki már koldulni sem képes? Az adományokat, bármily csekélyek legyenek is, köszönettel és hálával fogadja a szegény asszony, mi pedig lapunkban nyugtázzuk.

A választások eredménye.

A választások első napja iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Jelezhetjük, hogy a szabadelvű párti régi képviselők nagyobbára meg lettek választva, de történtek érdekes változások is minden párt részére.

Szapáry Gyula miniszterelnök meg lett választva nagy többséggel Temesvárt, Podmaniczky Frigyes Budapest fővárosában Kaas Ivor ellen, Szilágyi Dezső Pozsonyban gr. Apponyi Albert ellen, ki 91 szavazattal kapott kevesebbet ellenfelénél. — Baross Gábor három helyen lett megválasztva.

Ellenben roppant feltűnést keltett Falk Miksa bukása, ki Aradon Aczel Péter mellett kisebbségben maradt. Kassán is a nemzeti párt győzött, hol Beöthy Ákos lett követ a fiatal Hadick gróf ellenében. Szegeden a függetlenségi dr. Babó Emil győzött. E kerületnek a mult országgyűlésen kormánypárti képviselője volt. A főváros III-dik kerületében Horváth Gyula nyerte meg a többséget Országgh Sándor kormánypárti ellen. Horváth Gyula a mult országgyűlésen alelnöke is volt a háznak de lemondott a képviselőségről is.

Tisza Kálmán Nagyváradon lett megválasztva nagy többséggel. — Bárány Fejérvári miniszter a főváros I. kerületében lett megválasztva.

A bennünket közelebről érdeklő választásokról a következőkben adunk számot:

Hajdúvármegyében a szoboszlói járásban megválasztották Polonyi Géza független pártit, kit most 380 szótöbbséggel választottak meg, míg a mult választáskor csak 30 volt a többsége. Érdekes megemlíteni, hogy Polonyit a szolnokiak szintén 380 szótöbbséggel választották meg követjöknek.

A h. nánási kerületben Ferenczy Elek főszolgabíró ellen: Kovács József budapesti ügyvéd, független párti.

A nádudvari kerületben egyhangulag Papp Elek az eddigi független párti képviselő.

Ezenkívül érdekelték bennünket, hogy a h-pályi-i kerületben: Noszlopy Gyula függetlenségi lett megválasztva az eddigi Szunyogh Szabolcs kormánypárti képviselő ellen.

A bárándi kerületben: Illyes Bálint nagy többséggel.

A székellyhidi kerületben egyhangulag Kis Albert eddigi függ. párti képviselő.

A választási eredmények képezik a közbeszéd tárgyát s holnapi számunkban a további kiválóbb eredményről megemlékezünk.

Ipar és kereskedelem.

— A rendőrség és a magyar ipar. A budapesti m. kir. államrendőrség személyzete számára szükséges lábbeli és csizma szállítására kiírt pályázat a napokban dőlt el. A beérkezett öt ajánlat közül, mint legkedvezőbbet az „Első magyar cipőgyár részvénytársaság” ajánlatát fogadta el a belügyminisztérium. A rövid idő óta fenálló társaságot most már a 2-ik nagyobb szállítással bizta meg a kormány, a mennyiben a 90,000 frtra rugó szükségletén kívül a csendőrségnek százezer forintos szükségletét is a társaság szállítja.

Színház.

* A vasgyárost, Ohnet egyik régi jó színművét adták tegnap este a színházban csekély közönség előtt s talán ebben keresendő annak oka, hogy a darabot megcsontkítva s kihagyásokkal adták elő. Ép ezért nem tudott ez a megváró, jelenetekben gazdag színmű kellő hatást elérni; pedig Bátorffy Ilona Claireje ügyes alakítás volt, leszámítva egypár kisebb hibát, melyek sokat levonnak érdeméből; ilyen hibák a rendkívül sebes beszéd s a nagyon is mesterkelt, mondhatni erőltetett arczjáték. Peterdy a vasgyáros, szerepében kothurnusokat viselt; nem tudott uralkodni erőteljes organumán s a szalonban is ugy deklamált, mint mikor Corjolán Róma forumen szidja a népet. Fenyvessy Bligny herceg szerepében az arisztokratához illő gögös büszkeségét teljesen kifejezésre juttatta. Rónaszékinek ügyesen adta a becsületére büszke s a vetélytársnőjét szívből gyűlölő urnót. Szendrey, a papucs kormány alatt álló férj, Balassa a képviselőségre aspiráló gazdag gyáros szerepében tetszettek. Solyom Oktave szerepében hidegen hagyott s rejtély marad, hogy miért kell tenoristának ilyen szerepet játszani? Hegedüs, Bácsné kisebb szerepeikben is érvényesíteni tudták művészi tehetségüket. A megye főnököt Pontaeot és a Tábornokot csak a színlapon és nem a színpadon láttuk. (H.)

Vegyések.

* A Péterfillérek története. A Péterfillérek millióinak elkallódása alkalmából érdekes tudni, hogy a Péterfilléreknek a régi időkben azt az összeget nevezték, melyet Anglia szolgáltatót a pápának. Ina angol-szász király volt, ki 725-ben önként adót ajánlott a pápának. Ebből aztán Rómában az angol lelkészeket nevelték és gondozták ezenkívül Péter és Pál apostolok templomát és siremlékeit. Péter napjában az angol földön házról-házra jártak és mindenütt egyegy pennyt szedtek. — Ezek az adományok tették a Rómába küldött Péterfillérek összegét, melynek nagysága nem volt meghatározva, de a XIII-dik században sokkal többet tett, mint az angol királyok jövedelmé. — 1365-ben III Edward király meg is sokalta a Rómában vándorló Péter-fillérek, de megszüntetni nem bírta. Utódjai is kedvetlenül szedték be a Péterfillérek s több kísérletet tettek, hogy

ez adótól megszabadítsák Angliát. Csak 1532-ben sikerült ez VIII. Henriknek. Századunk második felében, mikor a pápa elvesztette világi uralmát s ezzel jövedelmei megcsappantak, a katolikus világ önkéntes adakozásai ismét életre keltették a Péterfilléreket.

— Női tanulók a bécsi egyetemen. A bécsi egyetemnek jelenleg több nő-hallgatója is van. Több angol és amerikai hölgyön kívül, a kik a közoktatásban és a poliklinikán látogatják a gyakorlati orvosi tanfolyamot, Toldi tanárnak boncz-tani felolvasásait egy galicziai lengyel nő is hallgatja, kinek részére a bonczteremben külön asztal van berendezve a bonczolási gyakorlatokhoz. Egy másik lengyel nő a bécsi tudományos egyetemen a bölcsezetet hallgatja, míg egy romániai tanítónő a filológiai felolvasásokra járva, különösen a germán szakmákban óhajtja magát kifejezni. E 3 hölgy egyetemi tanulmányai befejezése után Zürichbe megy a doktorátus elnyerése végett. A bécsi orvosegyetemnek látogatója volt több hónapon át a varsói születésű dr. Mendelsohn Felicitas kisasszony, a ki két évvel ezelőtt Párisban szerezte orvosi oklevelét. Ez leginkább Widerhofer tanár gyermekgyógyászati klinikáján gyakorolt, s e napokban távozik Bécsből, Kairóban nyervén alkalmazást.

Közgazdaság.

— Gabona-tőzsde. Budapest jan. 27. Buzátma gyengén kínáltak, a kereslet korlátozott volt. — Elkelt valamivel szilárdabb irányzat mellett — 40000 métermázsza néhány krajczárral magasabb áron. — Egyéb gabonaneműekben csekély forgalom, változatlan áron. — Hivatalos jegyzések délután 2 órakor: Buza tavaszra 10.57 pénz, 10.59 áru. Buza őszre 9.42 pénz, 9.44 áru. Tengeri 1892. május-juniusra 5.55 pénz, 5.57 áru. — Zab tavaszra 6.10 pénz, 6.12 áru. — Káposztarepcze 1891. aug.—szep. 13.35 pénz, 13.45 áru. A délutáni gabona-tőzsdén a határidőzletben jegyzünk: Buza 1892. őszre 9.44—9.46 forinton. — Buza tavaszra 10.55—10.57 forinton. Tengeri 5.54—5.56 forinton. — Zab őszre 6.12—6.14 frton.

— Sertésvásár. Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése január hó 27-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felül sulyban) 44.—45.— krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. sulyban) 43.—44.— krig. Fiala nehéz páronkint 320 klgon felül sulyban 46.—47.— krig. Fiala köz. (páronkint 251—320 klg. sulyban) 45.—46.— krig. Fiala könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban) 42.—44.— krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felül sulyban) 43.—44.— krig. Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 42.—43.½ krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 40.—43.—ig. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgon felül sulyban) —.—.— krig. Közép (páronkint 220—260 kgr. sulyban) —.—.— krig. Könnyű (pkint 220 klg terjedő sulyban) —.—.— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgon felül sulyban) 43.—44.— krig. — Közép (páronkint 220—260. klg. sulyban) 42.—43.— krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 40.—41.— krig.

Sertésleltés szám. 1892. év jan. hó 25-én volt készlet 131.610 drb, 1892. jan. hó 26-án felhajtott 1886 db, 1892. jan. hó 26-án elszállított 584 drb, 1892. jan. 27-én maradt készletben 132.912 db.

A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1892. jan. 27.)

Távirati tudósítás.	
Magyar aranyjáradék 4%	108.10
Magyar aranyjáradék	—
Magyar papírjáradék 5%	102.80
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	114.75
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv. 105.	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—

Temesbányai földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szállodászmaváltság kötvény	—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcson	139.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	132.50
Osztrájkjárdék papirban	94.60
Osztrájkjárdék ezüstben	94.25
Osztrájkjárdék aranyban	111.50
1860-iki osztrák államsorsjegyek	141.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1050.—
Magyar hitel-bankrészvény	332.—
Osztrák hitelintézeti-részvény	307.20
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.35
Német birodalmi márka	57.90
London (3 havi váltókért)	118.10
20 márkás arany	11.57

CSARNOK.

A becsületbiróság.

A „Debreczeni Hirlap” Amoroso-ja által felvetett kérdésre a Groller Balduin elbeszéléséhez.

„A becsületbiróság” tárgyánál érdekesebb kérdést alig lehetett volna felvetni s ezzel az esettel oly könnyedén nem is bánhat el az ember, mint első tekintetre látszik. A napjainkban oly sok vitára alkalmat szolgáltató becsület kérdése van itt új oldalról szemünk elé tárva. — A becsületet tárgyalja Echegaray a „Szente v a györült”-ben, ugyanezt még szebben Sudermann „A becsület”-ben, melynek Trast grófja arra a végkövetkeztetésre jut, hogy becsület tulajdonképp nincs. Anyiban igaz van, hogy nagyon relativ és comentionális fogalom a becsület s minden korban másképp fogták fel azt. Korunkban a párbaj-kérdésben van leginkább a becsület problémája élére állítva. Mert, ha valaki becsületes ember — így gondolkoznak sokan — miért kell neki azt párbajjal bizonyítani s ha nem az, lemossa-e a kiontott vér a becsületen támadt szennyfoltot?

A régiek becsülete anyiban különbözik a maitól, hogy ezelőtt inkább a lelkiismeret benső szózatára, ma pedig — lehet mondani — csak a külszínre, a decorumra ügyelnek az emberek (s ez a párbajozásnak is oka többek között). — Mindenesetre a becsület örökké egy marad, de mi most már megkülönböztetjük — legalább külsőleg, formai tekintetben — az önmagunk előtti és a világ előtti becsületet. Sajnos; de ez a mai világban így van s a kettő sokszor igen távol áll egymástól, sőt ritkán egyezik teljesen egymással.

A „fin de siècle” korában azt tartjuk, hogy becsület: a világnak róluunk alkotott véleménye s feledjük, hogy a valódi, tényleges becsület bírása csak saját lelkiismeretünk lehet.

Már most nézzük közelebbről Groller Balduin történetét. — N. urhölgy, — az egyetlen, ki a feltett kérdésre eddig reflektált, — tulajdonképp nem oldotta meg a problémát, mert kimondta ugyan, hogy a törvényszék ítélete csak felmentő lehetett, de hogy miért, azt nem. Ő a félbenmaradt akkord kiegészítése helyett szerette volna az egész kompozíciót megváltoztatni. Szerinte a ladynek kellett volna azt az áldozatot meghozni, hogy különben is gyűlölt férjétől elváljék és C. herceg neje lesz.

Ez tökéletesen igaz, de lám a szép lady felt a világ ítéletétől, nagyon is ügyelt a decorumra, nem hozta meg az aránylag csekély áldozatot, mit ha megtett volna, ha szívet követi, lovagja oly szomorú helyzetbe, sőt tragikus ós szűtközésbe nem jut. — S mivel már így a kocka el volt döntve, a dolgon változtatni nem lehetett, feladatunk azt megítélni, helyesen cselekedett-e a herceg vagy nem, midőn hamisan esküdött?

Mint mondám, itt valódi tragikus összeütközés forog fenn; akármit tesz ugyanis a herceg, ő szükségképp becstelen. — Ha mindent bevall, önmaga és a világ előtt is az, mert egy nő gyalázatát napfényre hozta; mint esküszegő, szintén az, — saját magának lelkiismerete előtt. — Már most, becstelen levén akkor is, ha a nőt feláldozza s becstelen akkor is, ha a nőt megmenti, természetes, hogy ez utóbbit választotta. — Neki feltétlenül azt kellett tenni, a mített. — Így egy nő iránt, ki saját becsületét az ő kedvéért feláldozta, ő ugyanazon áldozatot hozta s e vi-

szonás által ők mintegy kiegyenlítették egymás iránti tartozásukat; a világ előtt pedig mindketten úgy álltak, mint annakelőtte.

Ha a bírak mindezen tényezőket higgadtan fontolóra vették, ítéletük nem lehetett más min a herceg felmentése.

Ifj. K. Arthur.

A herceg elismeri azt, hogy becstelen, tehát nincs más teendője, mint föblelni magát. Az egész dologban csak az az érdekes, hogy a becsületet szeretik relativ fogalomnak tartani s így a becsület alatt embertársaik becsülését értik. S itt a tévedés! A valódi becsületes ember az, ki önmaga előtt becsületes.

Ki hamisan esküszik méltó arra, hogy önkézével vessen véget életének.

Dongó.

A kis lottó húzásai.

— Jan 27-én. —

Lemberg:	61	11	1	36	62.
Prága:	81	37	17	83	60.
N.-Szeben:	64	76	41	24	52.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

II. Idény bérlet 16. szűnet V. kis bérlet 16. szűnet. (Páros) (Páros)

Pénteken 1892. Január hó 29-én

A két árva.

SZEMÉLYEK:

Die Leniérés gróf, rendőrőrnök	—	—	Hegedüs.
Paulina grófné, neje	—	—	Bácsné.
Vaudrey Roger lovag, unokaöccse	—	—	Bihari.
De Praelles marquis	—	—	Szenárey.
De Mailly	—	—	Ernyeí.
De Estrées	—	—	Köszeghy,
Roland orvos	—	—	Püspöki.
Henriette,	—	—	Bátori I.
Louise,	—	—	Áporkai E.
Martin, jómódu polgár	—	—	Czakó.
L. Frochard, koldusnó	—	—	Kisné.
Jaques,	—	—	Peterdi.
Pierre,	—	—	Fenyvesi.
Marianna	—	—	Rónaszéknyé.
Marias, rendőrügynök	—	—	Rajcsányi.
L. fleur. de Praelles komornoka	—	—	Németi.
P card, Vaudrey inasa	—	—	Rónaszéki.
Florette,	—	—	Barts A.
Julie,	—	—	Áporkai M.
Amaranth	—	—	Vértán M.
Szolga de Liniérés grófnál	—	—	Varadi.
Conducteur	—	—	Nagy J.
Kereskedő	—	—	Kiss P.
Tiszt	—	—	Szabó.
1.) munkás	—	—	Fekete.
2.) munkás	—	—	Lantos.

Holnap szombatot 1892. jan. hó 30-án páratlan bérletben:

DON CESAR.

Műsor: Vasárnap „Fehő Klári” népszínmű

Idegenek névsora.

Bika szálloda.

Engel Mór Budapest,
Herman L. Bécs.
Hirsch B. utazó Bécs.
Weiner Lipót kereskedő Bécs,
Schitz K. Budapest,
Reichman „ Budapest,
Hessenman L. Prága,
Lóvi kereskedő Budapest.
Klein Lajos Bécs,

Fehérló szálloda.

Krand Eduárd utazó Temesvár,
Ulrich Lajos Budapest,
Gerő Gyula „
Kaveczky Árpád „
Julius Löwinger utazó Bécs,
Urban Alajos biztosító Budapest,
Nagy Albert földbirtokos Kőszegszegpuszta,
Szegő Izsó hivatalnok Budapest,

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórara v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	3
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 krajczár díj jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldhöz menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérre oia és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára.	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.	—	—

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

bőr, pokrócz, szőnyeg, szeredás és kötéláru-kereskedésemet

a „Bika” szálloda helyiségéből Nagy-hatvan-utca 1099-ik számú házamhoz áthelyeztem és most leszállított árák mellett folytatom.

„A ki lovát kiméli, lópokróczot vegyen neki, meleget.”

Midőn tehát a t. gazda urak figyelmét a kitünő gyártmányokra kiterjeszteni bátorokodom, továbbra is ajánlva magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába, vagyok

Mayer Ferencz
utóda.

Debreczeni és budweiszi gyártmányu
agyagkályhák
Dothai, Chiznovizi, Nadrági és
Friedlandi VASKÁLYHÁK
fa- és szén-fűtésre,
szabályozható
köpeny- és Meidingi-kályhák
acél vagy zománcos köpennyel.
Legnagyobb raktár
KORCSOLYÁKBAN:
Kalifan, Merkur, Matader
és Rehenczy
rendszerben, sima pallirozott és állanyozott (nikl)
kivitelben.

Tengeri kézi morzsolók
különféle rendszerek szerint.
Táncos R.-féle szabadalmazott (patent) tűzmentes betérés ellen biztosított

pénz-szekrények
egyedüli képviselte

TÓTH GYULA
előbb Tóth Lajos és Társa
vásáru-üzletében, Debreczenben, a városháza alatt.

Eddig fölülmulhatatlan.

Maager Vilmos-féle valódi tisztított
DORSMAJ OLAJ
MAAGER VILMOSTÓL. Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell- és tüdő-erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.
Egy üveg ára 1 fnt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3., Heumarkt 3., valamint
az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.
Debreczenben Tóth Béla, Mihálovits István, Dr. Rothschnek Emil, gyógyszerész uraknál, valamint Rickl J. Zeimos és Geréby Fülöp urak kereskedésében.

KASZANYITZKY ENDRE
előbb
Kuhinka István K.
üveg, porcellan, lámpa és háztartási cikkek raktára
DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszágot és gyári árak mellett az
őszi és téli időnyre ujonnan érkezett
és nagyválasztékkal berendezett
Ditmár-
és
Brunner-féle
a legjobbak elősmert gyártmányu
salon függő-
és
asztali
petroleum lámpáit s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát

Tisztelettel
Kaszanyitzky Endre
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra **báli szövetelek, színes selymek, francia-Voile-ok, Atlas Satin és Batistok,** továbbá legyezők, virágok, csipkék, **báli belépők, melyeket**
igen olcsón
árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI
Debreczen, Rózsátér.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Richter-féle
Horgony-Epítőkö-Szekrények

a legjobb és legolcsóbb ajándékok maradnak, három éven felüli gyermekek számára. Legolcsóbbak azért, mert azoknak színes kövei majdnem elpusztíthatatlanok, úgy hogy a gyermekek évekig játszhatnak velük. Minden valódi Epítőkö-Szekrény pompás mintafüzeteket tartalmaz és később kiegészítő-szekrény által rendszeresen megnagyobbítható. Ár: 40 kr., 70 kr., 85 kr., 1 fnt, 10 kr. és feljebb. Óvakodjanak értéktelen utánzatoktól és csak „veres Horgony” gyári jeggyel ellátott szekrény fogadjassék el. A Horgony-Szekrényt szándékozik venni, az olvassa el előbb „A gyermek legkedveltebb játéka” című pompásan színezett könyvet, melyet ingyen küld meg.
Richter F. Ad. és társa, Bécs, I. Nibelungengasse 4.